

Підсумки виробничого сезону 2011/2012 маркетингового року. Прогноз розвитку галузі

М.М. Ярчук, голова правління НАЦУ «Укрцукор», кандидат економічних наук.

У статті представлено детальний аналіз роботи цукрової галузі в Україні за 2011 рік, виділені напрямки розвитку на 2012 рік.

Ключові слова: ринок цукру, виробництво, переробка, цукрові буряки, сезон, сахароза.

Україна завершила сезон переробки цукрових буряків та виробництва цукру. Цього року галузь досягла рекордних за останні 5 років показників - 2,33 млн. тонн солодкого продукту. Така рекордна виробнича компанія не лише дозволяє повністю забезпечити країну цукром, а й відкриває експортні можливості в обсязі приблизно 470 тис. тонн.

РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ЦУКРОВИХ ЗАВОДІВ У 2011 РОЦІ

Виробництво цукрових буряків і насіння в Україні у 2011 році

В Україні у 2011 році площа посіву цукрових буряків становила 544 тис. га, а площа до збирання – 516 тис. га. Урожайність цукрових буряків склала 36,3 т/га (28,0 т/га у 2010 році) (див. рис.1, 2, 3).

Вихід цукру у цілому по Україні від початку виробництва склав 13,46% проти 11,86% 2010 року.

Таблиця 1 ілюструє накопичення сахарози в коренеплодах, які надійшли на заводи у 2011

році. Середній показник цукристості склав 16,63% проти 15,30% минулого сезону.

Але щорічно збільшуються витрати на вирощування цукрових буряків із-за загальної економічної та фінансової кризи, вартості паливно-мастильних матеріалів та добрив. В 2011 році витрати на вирощування цукрових буряків в Україні склали 11,8 тис.грн./га, а прогноз на 2012 рік - 12,3 тис.грн./га. Виробництво цукрових буряків в Україні в 2011 році за категоріями господарств наведено в таблиці 2. Відбулась стабілізація та спостерігається тенденція до збільшення виробництва цукрових буряків в інтегрованих компаніях. Провідні компанії вирощують цукрові буряки використовуючи інноваційні технології, що дозволяє отримувати високі урожаї – понад 500 ц/га.

На сьогодні серед негативних тенденцій розвитку галузі необхідно зазначити відставання від країн ЄС у розвитку національного насінництва цукрових буряків.

У 2011 році насіння цукрових буряків вирощувало 6 госпо-

дарств, з них: висадковим способом - 4 господарства, безвисадковим способом 2 господарства. Середня урожайність насіння в Україні склала 1,82 т/га, в Європі – 2,5-3,0 т/га. У 2011 році в Державний реєстр сортів було внесено сортів і гібридів 145 з них української селекції - 39. У 2011 році площа посіву цукрових буряків склала:

- насінням вітчизняної та спільної селекції (площа 92,9 тис. га) - 18%,
- насінням іноземної селекції (площа 423,1 тис. га) - 82%.

Вартість насіння цукрових буряків у країнах ЄС складає 180-220 євро за посівну одиницю, а в Україні 30–35 євро за посівну одиницю української селекції.

В Україні національне насінництво цукрових буряків в своєму розвитку відстає від країн ЄС. Зруйнована, по суті, система насінництва.

Невпинно зростає доля насіння іноземної селекції, що може загрожувати продовольчій безпеці держави.

Настав час цукровикам здійснити вибір в насінництві та

Таблиця 1

Якісна характеристика цукрових буряків, які надійшли на заводи у 2011 році

Цукристість, %	Прийнято на цукрові заводи сировини, тис.тонн
від 14% до 15%	218
від 15% до 16%	3510
від 16% до 17%	7504
від 17% до 18%	6028
понад 18%	533
Середня цукристість, %	Всього сировини, тис.тонн
16,63	17793

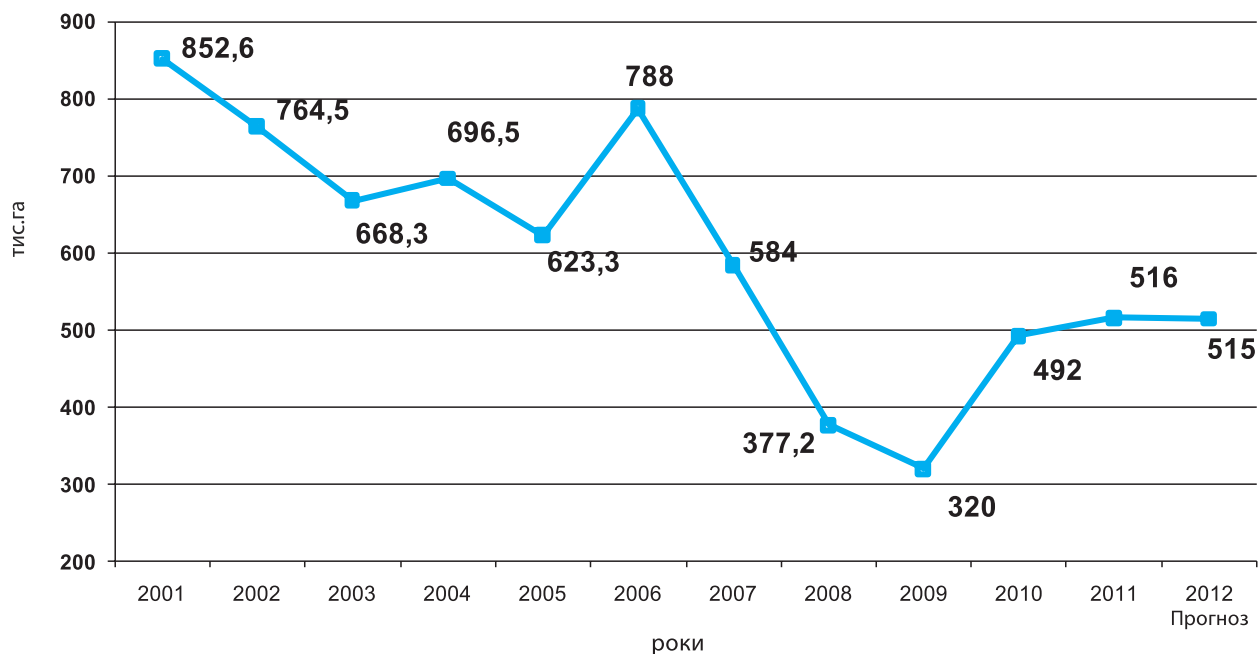

Рис.1. Площа цукрових буряків до збирання у 2001-2011 рр. та прогноз на 2012 р., тис. га

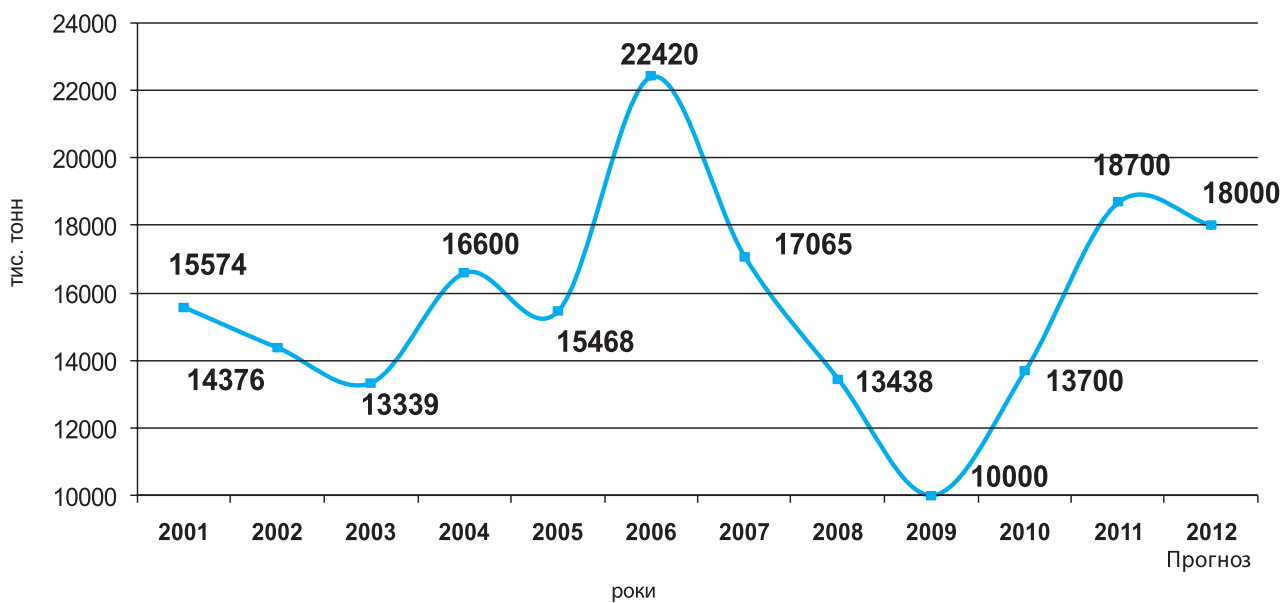

Рис.2. Валовий збір цукрових буряків у 2001-2011 рр. та прогноз на 2012 р., тис. тонн

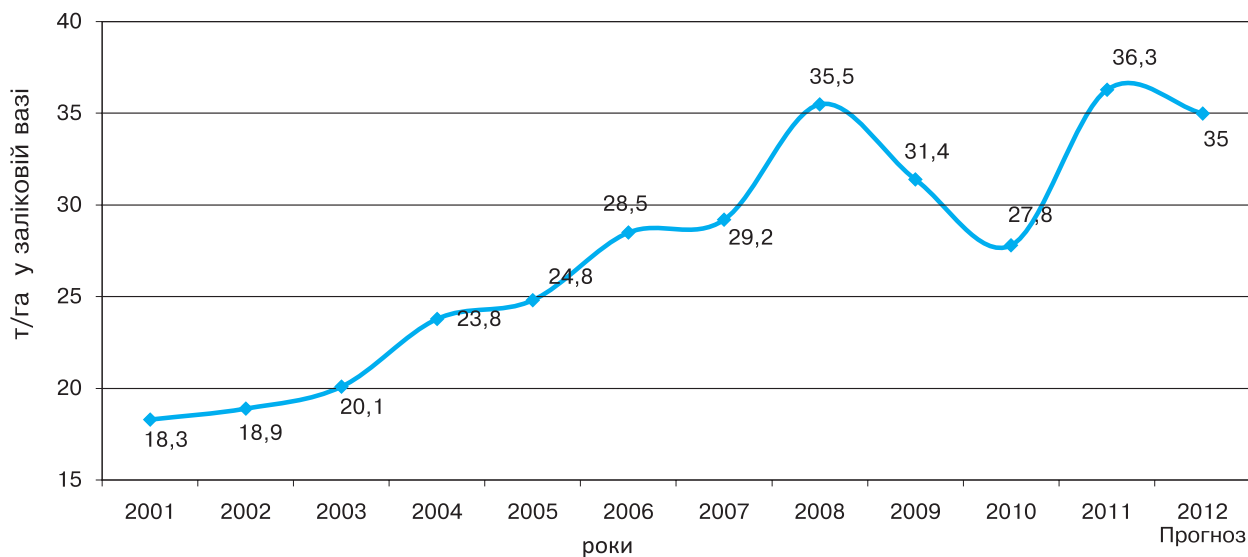

Рис.3. Урожайність цукрових буряків у 2001-2011 рр. та прогноз на 2012 р., т/га

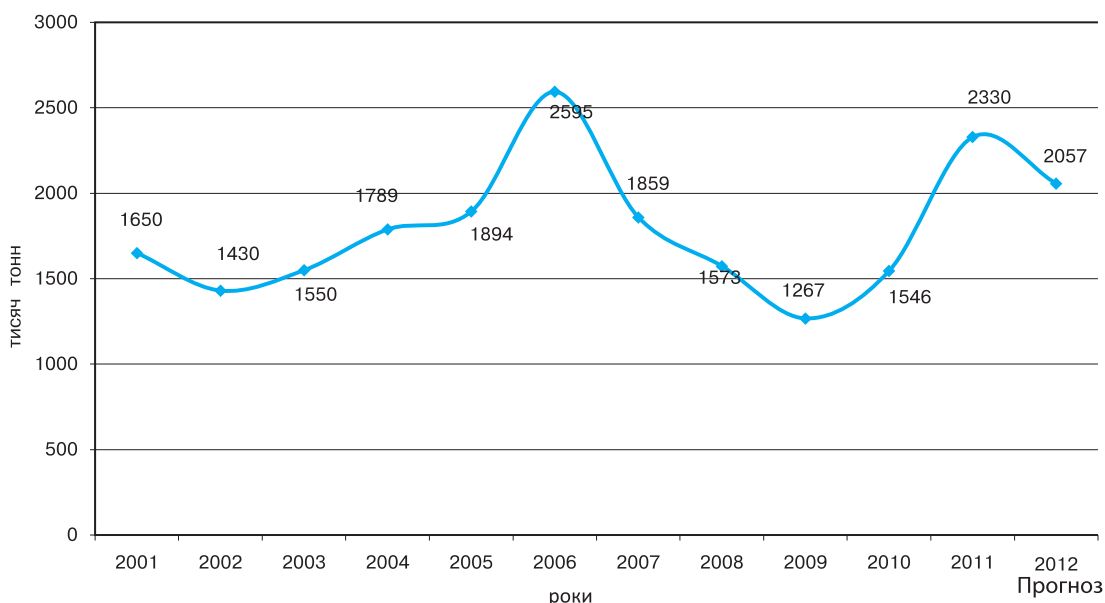

Рис.4. Динаміка виробництва цукру з цукрових буряків за 2001-2011 р.р. та прогноз на 2012 р., тис. тонн

Таблиця 2

Виробництво цукрових буряків в Україні у 2011 році*

Показник		%
Посіяно цукрових буряків, тис. га	544	
Зібрана площа, тис. га	516	
з них:		
• інтегровані компанії та цукрові заводи в тому числі:	295	57,2
• власне вирощування цукрових буряків цукровими заводами	235	79,7
• спільне вирощування цукрових буряків з с/г підприємствами	60	20,3
• сільськогосподарські підприємства	126,5	24,5
• фермерські господарства	41	7,9
• господарства населення	53,5	10,4
Виробництво цукрових буряків склало, млн. тонн	18,7	
з них буряків, які вироблені в:		
• інтегрованих компаніях та цукровими заводами	11,0	58,8
• сільськогосподарських підприємствах	4,7	25,1
• фермерських господарствах	1,4	7,5
• господарствах населення	1,6	8,6
Урожайність цукрових буряків, т/га	36,3	
Перероблено цукрових буряків, млн. тонн	17,4	
Умови заготівлі цукрових буряків у 2011 році		
• поступило на давальницьких умовах, млн. тонн	10,8	61
• закуплено за кошти, млн. тонн	7,0	39
• середня закупівельна ціна 1 тонни цукрових буряків до мінімальної ціни встановленої Кабінетом Міністрів України на 2011 р., грн.	504	149
В оптимально-допустимі строки в господарствах України було посіяно	522,24, тис. га	96% площ

*(дані Держкомстату – форма 4-сг –2011)

обов'язково врахувати досвід Терещенків, Семеренків, Харитоненків, Бродських та інших видатних цукрозаводчиків, які в свої часи серйозно займалися цією проблемою і щоразу нада-

вали перевагу власному насінництву.

Наявні ресурси насіння цукрових буряків на 2012 рік стовідсотково забезпечують прогнозовану площу посіву цукро-

вих буряків - 515 тис. га.

В структурі витрат на вирощування цукрових буряків насіння іноземної селекції закуплене в 2011 році займає вже 13%.

Робота цукрових заводів

Виробництво цукру у порівнянні з 2010 роком збільшилося на 785 тис. тонн, зріс вихід цукру на 1,6%, з 11,86% до 13,46%, з 1 га виробили 4,4 тонни цукру, витрати палива до маси цукрових буряків залишились на рівні минулого року і становлять 5%.

Загальна кількість цукрових заводів, що працювала в сезоні 2011/2012, становила 77 з за-

гальною виробничою потужністю 240,2 тис. тонн переробки цукрових буряків на добу.

Структура виробників цукру з цукрових буряків у 2011 році представлена на **рисунку 5**. За результатами діяльності у 2011 році 11 інтегрованих компаній забезпечували 66,3% ринку.

Спостерігається позитивна динаміка діяльності цукрових заводів (**див. таб. 3**) у порівнянні з 2010 роком: збільшилась кіль-

кість працюючих заводів, площа посіву та валовий збір цукрових буряків, що вплинуло на тривалість виробництва та збільшило виробництво цукру.

Середньодобова переробка цукрових буряків по галузі склала 3189 тонн. **Тривалість виробництва** у цілому по галузі у середньому на 1 завод склала 75,1 завододіб, при цьому у розрізі цукрових заводів дані представлені в **таблиці 4**.

Таблиця 3

Показники діяльності цукрових заводів за 2010-2011 роки

Показники	2011 рік	2010 рік	Абсолютне відхилення +/-
Працювало цукрових заводів	77	73	4
Загальна потужність переробки буряків, тис.т/добу	240,2	224,6	15,6
Площа цукрових буряків до збирання, тис. га	516	492	24
Валовий збір, млн. т	18,7	13,7	5
Урожайність цукрових буряків, т/га	36,3	27,8	8,5
Прийнято на цукрові заводи сировини, млн.тонн	17,79	13,37	4,42
Вироблено цукру (з цукрових буряків), тис. тонн	2331	1546	785
Середній вихід цукру, %	13,46	11,86	1,6
Середня цукристість, %	16,63	15,3	1,33
Різниця між цукристістю буряків і виходом, %	3,17	3,44	-0,27
Ступінь вилучення цукру з буряків склала, %	78,98	75,55	3,43
Середньодобова переробка на один завод склала, тонн/добу	3189	3035	154
Тривалість виробництва в середньому на один завод склала, завододіб	75,1	63,7	11,4
Доля виробництва цукру в інтегрованих структурах на загальнодержавному ринку склала, %	66,30	62,06	4,24

Таблиця 4

Завантаженість цукрових заводів цукросировиною у 2011 році

Кількість діб роботи цукрових заводів	Працювало цукрових заводів
до 30 діб	2 заводи
від 31 до 45 діб	9 заводів
від 46 до 60 діб	11 заводів
від 61 до 90 діб	36 заводів

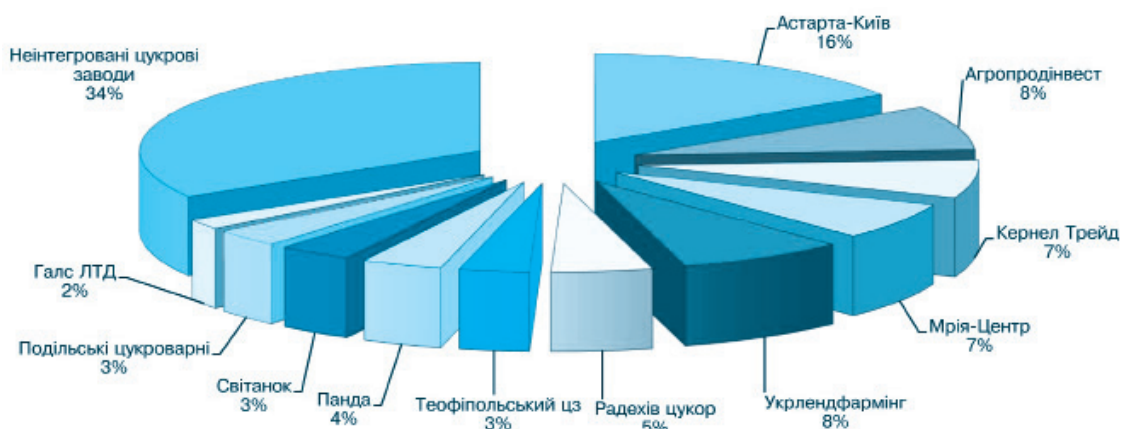

Рис.5. Структура виробників цукру з цукрових буряків у 2011 році, %

Заводи	Питомі витрати умовного палива до маси буряків, %	
	Загальні	На сокодобування
ТОВ ІПК «Полтавазернопродукт» ВП «Глобинський ц/з»	3,64	3,54
ТОВ «Волочиськ-Агро» ВП «Наркевицький ц/з»	3,68	3,50
ТОВ «Агрофірма ім. Довженка» ВП «Яреськівський ц/з»	3,75	3,69
ТОВ «Чортківський цукровий завод»	3,77	3,64
ПрАТ «ІПК «Поділля» (Крижопільський ц/з)	3,80	3,65

Енергоспоживання та енергозбереження

Цукрові заводи за 2011 рік спожили умовного палива (на виробничі потреби) 817 тис. тонн (678 тис. тонн в 2010 році), електроенергії 520 млн. кВт.год (390 млн. кВт.год в 2010 році), доля палива та енергії в собівартості переробки 1 тонни цукрових буряків в останні роки становить 30-32%, складова частина палива в собівартості цукру складає 23% (на окремих підприємствах і вище), питомі витрати умовного палива до маси буряків в Україні складають в середньому 5,17% (2010 рік - 5,16%), в тому числі на сокодобування 4,83% (2010 рік - 4,81%).

Впроваджуючи заходи з енергозбереження, в цілому по галузі в 2011 році досягнута економія:

- умовного палива понад 5,3 тис. тонн;
- теплоенергії понад 95 тис. Гкал;
- електроенергії 4,5 млн. кВт/год.

Питання енергозбереження – це значний резерв підвищення економічної ефективності виробництва, зниження собівартості.

Необхідно працювати над виробництвом, використанням альтернативного та біологічного палива, його законодавчого забезпечення, а також державною підтримкою на початковому етапі.

Споживання природного газу цукровими заводами у 2011 році на 1 тонну переробки цукрових буряків склало 41 м³.

Європейського рівня пито-

мих витрат умовного палива на переробку цукрових буряків наблизились деякі цукрові заводи (див. таб. 5).

ВНУТРІШНІЙ РИНОК ЦУКРУ В УКРАЇНІ

Кабінет Міністрів України на період 2011/2012 маркетингового року установив обсяг поставки цукру на внутрішній ринок (квота «А») 1860 тис. тонн з них:

- фонд споживання населенням 1778 тис. тонн; (виходячи з середньодушового споживання на рівні раціональної норми – 39 кг за рік),
- інше споживання 82 тис. тонн.

Виробництво цукру з цукрових буряків урожаю 2011 року становить 2331 тис. тонн. Перехідні запаси цукру минулих років на початок 2011/2012 МР – 323 тис. тонн (згідно з балансом попиту і пропозиції, затвердженого Мінекономіки та Мінагрополітики).

Станом на 20 лютого 2012 оптові ціни попиту на внутрішньому ринку коливаються в межах 5910-6000 грн. за тонну в межах встановленої мінімальної ціни.

З урахуванням власного виробництва цукру з цукрових буряків (2331 тис. тонн), перехідних запасів (323 тис. тонн) його ресурси забезпечують потребу внутрішнього ринку в повному обсязі на період 2011/2012 маркетингового року, та створюють експортний потенціал в межах 500 тис. тонн.

Ураховуючи перенасиченість внутрішнього ринку цукром та виходячи з наявних ресурсів цукру найближчим часом значних цінових коливань на внутрішньому ринку не очікується.

Середні розрахункові витрати на виробництво 1 тонни цукру із цукрових буряків урожаю 2011 року по Україні становлять 6500-7200 грн.

Відповідно до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2012 року до 1 вересня 2013 року», пропонується встановити квоту поставки цукру на внутрішній ринок в обсязі 1833 тис. тонн (квота «А») та затвердити мінімальні ціни на:

- буряк цукровий 39,85 грн./тонну (без урахування ПДВ),
- цукор білий 4925,14 грн./тонну (без урахування ПДВ).

ЩОДО ЗАКУПІВЛІ ЦУКРУ АГРАРНИМ ФОНДОМ

Відповідно до вимог Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» Аграрним фондом має бути щорічно сформований державний інтервенційний фонд цукру в обсязі 20 відсотків від обсягу внутрішнього споживання.

Постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2011р. №66 «Про затвердження обсягів формування державного інтервенційного фонду у 2011/2012 маркетинговому періоді» затверджено обсяг цукру-піску (буря-

кового) в розмірі 247,6 тис. тонн для формування інтервенційного фонду у 2011/2012 маркетинговому періоді.

Наказом Мінагрополітики від 22.06.2011р. №217 «Про внесення змін до наказу Мінагрополітики від 10.02.2011 р. №17, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 червня 2011 р. за №709/19447, встановлено **мінімальні** та **максимальні інтервенційні** ціни на об'єкти державного цінового регулювання у 2011/2012 маркетинговому періоді, зокрема на цукор білий (буряковий) відповідно **7700** і **8500 грн.** за одну тунну.

ЩОДО ІМПОРТУ ЦУКРУ-СИРЦЮ З ТРОСТИНИ В МЕЖАХ ТАРИФНОЇ КВОТИ У 2012 РОЦІ

Відповідно до зобов'язань України перед СОТ передбачено у 2012 році ввезення на митну територію України в межах тарифної квоти 267,8 тис. тонн цукру-сирцю з тростини.

Урядом України за ініціати-ви НАЦУ «Укрцукор» поруше-

но питання перед СОТ про скасування тарифної квоти на ввезення в Україну цукру-сирцю з тростини. Наявні власні ресурси цукру в Україні та кон'юнктура внутрішнього ринку цукру не потребують імпорту цукру-сирцю з тростини у 2012 році.

ЩОДО ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЦУКРУ

Внутрішній ринок, на жаль, залишався у 2011 році незахищеним, зокрема, від імпорту цукру білого кристалічного з Республіки Білорусь в рамках Угоди про вільну торгівлю.

За даними Держмитслужби імпорт цукру білого склав 37,8 тис. тонн (2010 рік - 84,1 тис. тонн), у тому числі з Республіки Білорусь 36,1 тис. тонн (2010 рік - 83,5 тис. тонн) експорт цукру білого 6,2 тис. тонн (2010 рік - 0,3 тис. тонн).

НАЦУ «Укрцукор» неодноразово зверталась до Президента України, Уряду, Мінекономіки та Мінагрополітики з проханням прискорити вилучення цукру білого з Угоди про віль-

ну торгівлю з Республікою Білорусь. Президентом України та Урядом були надані відповідні доручення, але питання до цього часу не врегульовано.

В Україну також продовжують ввозитися цукрозамінники та інтенсивні підсолоджувачі, які в останні роки набули широкого використання у харчовій, фармацевтичній та інших галузях народного господарства.

За експертними даними Міністерства охорони здоров'я та профільних науково-дослідних інститутів щорічно в Україну ввозяться та використовуються цукрозамінники та інтенсивні підсолоджувачі, які у середньому заміщають 8 кг цукру білого на душу населення, або щонайменше 300 тис. тонн цукру фонду споживання внутрішнього ринку.

СВІТОВИЙ РИНОК

У світі більше 100 країн виробляють цукор з цукрових буряків (20%) та цукрової тростини (80%).

Виробництво цукру в світі у 2010/2011МР досягло 167,0 млн.

* За даними світових експертів

Рис.6. Світовий баланс цукру в розрізі 1997/1998 - 2011/2012 (прогноз) МР

Прогноз виробництва цукру на 2012/2013 маркетинговий рік

Показники	Параметри
Встановлений КМУ граничний обсяг цукру квоти «А» на період 2012/2013 маркетингового року, тис. тонн	1833
Планова площа посіву цукрових буряків для забезпечення виробництва цукру в межах квоти «А», тис. га	515
Очікувана площа посівів цукрових буряків, тис. га:	
– цукровими заводами	320
– сільськогосподарськими підприємствами	145
– господарствами населення	50
Прогнозована урожайність цукрових буряків у 2012 році, т/га	35,0
Прогнозоване валове виробництво цукрових буряків, млн. тонн	18
Середня урожайність цукрових буряків по Україні за останні 5 років, т/га	32,0
Для виробництва 18 млн. тонн цукрових буряків необхідно залучити коштів (515 тис.га x 12300 грн. на 1га), млн. грн.	6334,5
в т.ч. для закупівлі мінеральних добрив під виробництво цукрових буряків необхідно (200,9 тис.т. д.р. x 4100 грн. (середня ціна 1 тонни)	823,7
Цукрові буряки до переробки (за мінусом втрат), млн. тонн	16,2
Заявлена кількість цукрових заводів	78
Виробнича потужність цукрових заводів, тис. тонн/добу (на 60 діб роботи)	237,1
Середня за останні п'ять років дигестія цукрових буряків, %	15,94
Середній за п'ять років вихід цукру, %	12,7
Виробництво цукру (16,2 млн.тонн x 12,7%), тис. тонн	2057

тонн, споживання - 166,2 млн. тонн, профіцит склав 0,8 млн. тонн. Прогнозний розрахунок виробництва на 2011/2012 МР складає 172,4 млн. тонн, споживання цукру - 168,2 млн. тонн, профіцит -4,2 млн. тонн.

Споживання 70% виробленого у світі цукру відбувається в країні походження, решта реалізується на світових ринках.

Світове споживання цукру зростає близько на 2% щорічно.

Міжнародна організація по цукру, розглядаючи світовий баланс цукру на період 2011/2012 МР, після двох сезонів дефіциту (2008/2009 - 2009/2010 МР) і досить збалансованого минулорічного сезону, прогнозує збільшення світового виробництва і досягнення профіциту понад 4,0 млн. тонн, що призведе до стабілізації цін на цукор на світовому ринку.

Світовий баланс цукру в розрізі 1997/1998 - 2011/2012 МР (прогноз) маркетингових років

представлено на **рис.6.**

У світі співвідношення обсягів тростини, що переробляється на цукор та тії, що використовується для виробництва етанолу, з року в рік, постійно змінюється і залежить від світової кон'юктури цін на цукор і нафту. Так, наприклад, в Бразилії вироблено майже 33 млн. тонн цукру, це на 4,6% більше, ніж минулого року. Близько 45% зібраної тростини перероблено на цукор.

ПРОГНОЗ ВИРОБНИЦТВА НА 2012/2013 МАРКЕТИНГОВИЙ РІК

Кабінетом Міністрів України на період 2012-2013 МР встановлено граничний обсяг поставки цукру на внутрішній ринок (квота «А») у розмірі 1833 тис. тонн (див. таб. 6). Прогнозується зростання обсягів інвестицій в галузь. Спостерігатиметься стабілізація

об'єму виробництва цукрових буряків.

Тенденції, що створилися на українському ринку цукру, сприятливі для відродження галузі через відновлення експортних поставок та практично виключають можливість імпорту. Так імпорт цукру білого в 2011 році склав 37,8 тис. тонн в порівнянні з 2010 роком - 84,1 тис. тонн. Саме поточний сезон має стати відправною точкою для модернізації цукрової галузі. Світовий ринок істотно не впливатиме на функціонування внутрішнього ринку в 2012/2013 МР. Фактором впливу може стати, зокрема, ціна на цукор-сирець через ймовірні експортні поставки вітчизняного цукру в країни СНД та імпорту цукру-сирцю за квотою СОТ.

ЗАХОДИ ЩОДО ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ ГАЛУЗІ

З метою забезпечення вну-

трішнього ринку цукром власного виробництва і створення експортного потенціалу необхідно вирішити на державному рівні такі питання:

1. Для повного забезпечення внутрішнього ринку вітчизняним цукром та створення експортного ресурсу забезпечити посів цукрових буряків у 2012 році на площі не менш як 450-515 тис. гектарів.

2. Сприяти прискоренню прийняття Верховною Радою України проекту Закону України «Про внесення змін до закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру».

3. Здійснити закупівлю Аграрним фондом цукру до державного продовольчого резерву в обсягах, передбачених діючим законодавством України.

4. Продовжити роботу про скасування щорічної тарифної квоти СОТ на ввезення цукру-сирцю з тростини в Україну.

5. У зв'язку зі створенням Митного союзу між Республікою Білорусь, Республікою Ка-

захстан і Російською Федерацією та підписанням Договору про зону вільної торгівлі держав-учасниць співдружності незалежних держав опрацювати на державному рівні питання правого врегулювання поставок цукру в рамках двосторонніх угод про вільну торгівлю.

6. Продовжити захист внутрішнього ринку від небажаного надходження цукру білого, виробленого із цукру-сирцю з тростини, цукровмісних продуктів та хімічних цукрозаміників.

7. Вживати дієвих заходів щодо просування вітчизняного цукру на зовнішні ринки та запровадити механізм стимулювання експорту.

8. Продовжити практику пільгового кредитування цукрових заводів для поповнення обігових коштів на фінансування витрат по закупівлі цукрових буряків, насіння, добрив, пального та матеріальних ресурсів на підготовку цукрових заводів.

9. Запровадити державну підтримку розробки виробни-

чих технологій та проведення експериментальних досліджень біологічних видів палива з цукровмісних продуктів на технічній базі цукрових заводів.

10. Для забезпечення наукового супроводу цукрової галузі вживати заходів по стабілізації роботи Українського науково-дослідного інституту цукрової промисловості.

11. Ініціювати прийняття норм правових актів щодо пільгових цін на природний газ для цукрових заводів у період сезону переробки цукрових буряків урожаю 2012 року.

12. Спільно з виробниками цукру постійно вживати вичерпних заходів щодо виробництва цукру високої якості, яка б відповідала вимогам діючих національних та світових стандартів і забезпечувала конкурентоспроможність на світових ринках.

13. Запровадити диференційований підхід до формування оптової ціни на цукор у залежності від його якості та кон'юнктури внутрішнього та зовнішнього ринків.

ЦІКАВІ ФАКТИ

Історія створення учбових закладів для цукрової галузі

З історією розвитку цукрової галузі пов'язане створення учбових закладів, що забезпечують її інженерними кадрами. Тому з 40-х років XIX століття у ряді університетів, на відділеннях фізико-математичних наук було введено викладання хімії та технології, що дозволяло випускникам працювати на цукрових заводах.

У 1884 році в приміщенні двокласного загальноосвітнього училища при Смілянському рафінадному заводі були відкриті технічні класи - перший в історії Російської імперії технічний учбовий заклад для підготовки техніків-хіміків і майстрів цукрового виробництва. За 1884-1917 роки технічні класи підготували 440 фахівців. Готував фахівців інженерів-цукровиробників і Харківський технологічний інститут, відкритий у 1885 р.

У 1898 році при матеріальній підтримці представників промисловості, торгівлі, наукових і інженерно-технічних працівників, державних установ, у тому числі відомих цукрозаводчиків М.А. Терещенко, П.І. Бродського та інших був створений Київський політехнічний інститут, в якому на кафедрі хімічної технології поживних речовин вивчали технологію цукру, крохмалю, глюкози та бродильних виробництв. У 1929 році на базі цієї кафедри на хімічному факультеті був створений цукровий відділ, а потім і окремі цукровий факультет.

17 квітня 1930 року на базі цукрового факультету Київського політехнічного інституту (КПІ), цукрового факультету Кам'янець-подільського інституту та Смілянського інституту цукрової промисловості був утворений Київський цукровий інститут (нині Національний університет харчових технологій). Інститут мав хімічний (цукровий), механічний (устаткування для цукрових заводів) і економічний факультети та був підпорядкований Союзцукру Народного Комісаріату торгівлі СРСР.